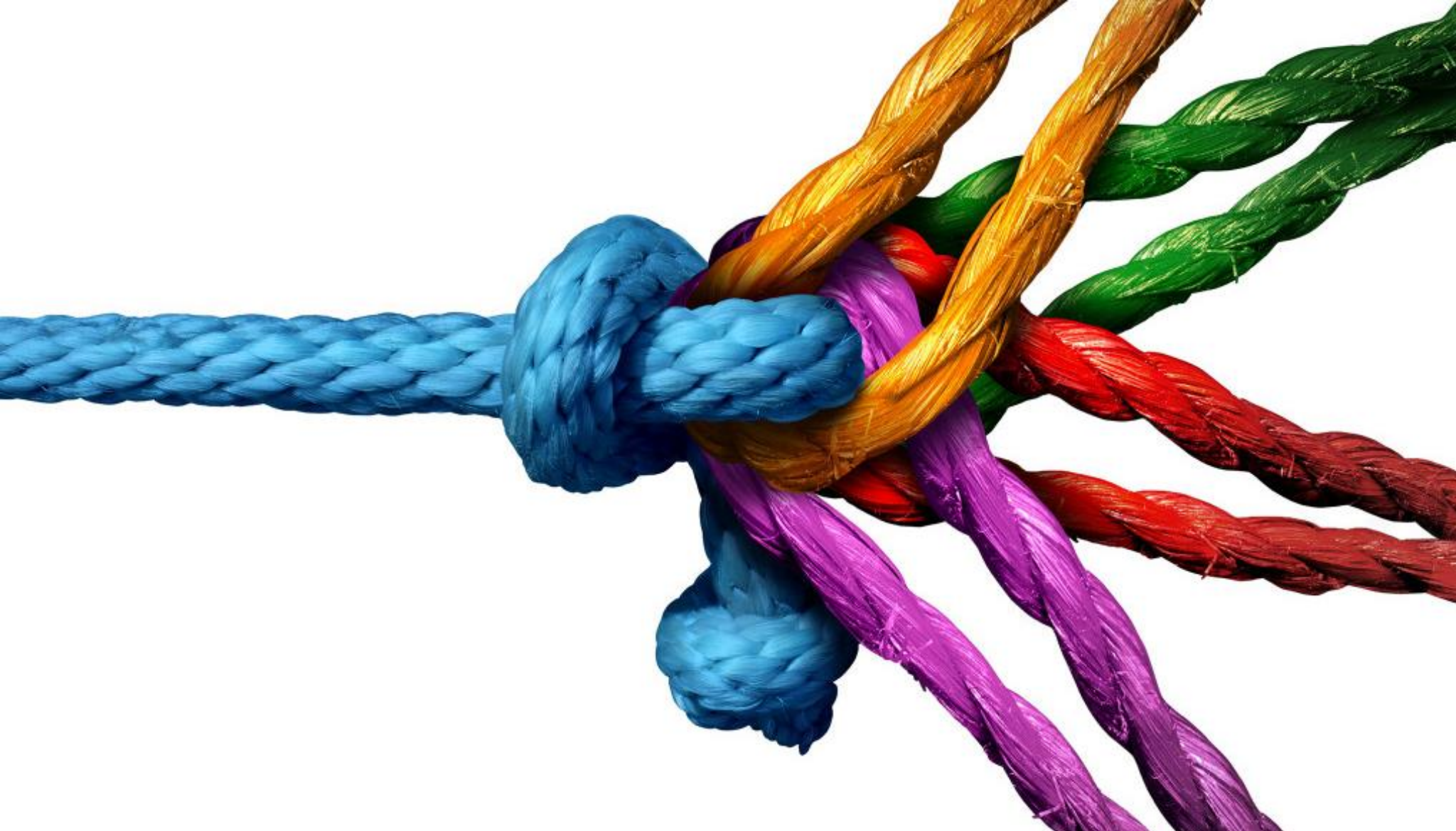

**Høgskolen
i Innlandet**

Høgskolen
i Innlandet

Veiledning av nyutdannede barnehagelærere

Inspirasjonssamling 2019

Solveig F. Aasen

Høgskolen i Innlandet

Wood hotel, Brumunddal

19.09.2019

Gratulerer med valg av yrke!

- *Overgang fra utdanning til yrke*
- *Det er alltid en første gang for alt!*
- *Hva vet vi om det å være ny barnehagelærer?*
- *Veiledningsordning – en nasjonal satsning*
- *Lokale tilpasninger*

Overgang fra utdanning til yrke

- «*Utdanningen la grunnmuren. Da jeg begynte å jobbe ble huset bygd og rommene innredet*» (praksislærer)
- Profesjonskvalifisering – profesjonsutøvelse – profesjonsutvikling
- Fra andres ansvar til eget ansvar
- Pedagogisk virksomhet → fagperspektiv eller lekmannspreg?
- Utvikling og formidling av barnehagens kunnskapsgrunnlag

Det er alltid en første gang for alt!

- Praksissjukk
- Overgang
- Mestring
- Forventninger

Hva vet vi om det å være nyutdannet barnehagelærer?

MAFAL-prosjektet – Gerd Sylvi Steinnes (2014)

3 måter å forstå/forvente nyutdannedes oppstart i yrket på:

1. Nyutdannede førskolelærere møter forventninger om å overrisle praksisfeltet med sin ferske teoretiske kunnskap, og at de får støtte i konsolidering og utvikling av denne kunnskapen.
2. Den teoretiske kunnskapen blir usynliggjort i møtet med en praksisnær kultur der formell utdanning er lite verdsatt og erfaringsbasert kunnskap prioritert.
3. Praksissjokk, et gap mellom utdanning og kravet i yrket

Forts.

- Forskning viser at nyutdannede barnehagelærere i liten grad brukes som en ressurs, og at det ofte er satt fokus på de nyutdannedes manglende erfaringer. De nyutdannede er ofte både yngre og har mindre livs- og yrkeserfaring enn assistentene (Aasen og Birkeland, 2018)
- Ekspertgruppens rapport *Barnehagelærerrollen i et profesjonsperspektiv – et kunnskapsgrunnlag* påpeker at det er behov for **en begrepsmessig avklaring** av kjernen i barnehagelæreres profesjonelle praksis, og for å styrke arbeidet med å utvikle **felles teoretiske perspektiver** i hele utdanningen, og i utdanningen og praksisfeltet (s.274).

Veiledning – et redskap i nyutdannedes profesjonelle utvikling

- Alt kan ikke læres i utdanningen

Barnehagelæreryrket er spennende, krevende og komplekst. Denne kompleksiteten kan ikke fullt ut læres i en grunnutdanning. Enkelte sider læres best når man har begynt å jobbe.

- Introduksjon for faglig profesjonelt fellesskap

Veiledning av nyutdannede er en investering for profesjonsutviklingen i barnehager og skoler, og skal bidra til å skape sammenheng mellom utdanning og yrke.

Nasjonale føringer

Rammer for veiledningsordninger

- **Prinsipper og forpliktelser** for veiledning av nyutdannede nytilsatte lærere i barnehage og skole
- **En skriftlig faglig veileder** om hvordan gode veiledningsordninger kan utformes og gjennomføres lokalt
- **Et utdanningstilbud** for veiledere

Veileder for veiledningsordningene

Kvalifisert veiledning skaper en god overgang mellom utdanning og yrke og kan bidra til:

- **økt trygghet** når det gjelder å **håndtere og mestre** arbeidssituasjonen og møtet med barna/elevne
- **økt bevissthet** om verdien av egen kompetanse
- **økt motivasjon** og et ønske om å bli værende i yrket
- **utvikling av profesjonsfellesskapet** i barnehage og skole gjennom at både den nyutdannede og kollegene involveres

Lokale tilpasninger

- Barnehageeier er ansvarlig for å etablere en veiledningsordning lokalt
- Ansvaret for å ivareta nyutdannede nytilsatte lærere på en god måte ligger lokalt hos arbeidsgiver, jf. arbeidsmiljøloven § 4-2, opplæringsloven § 10-8 og friskoleloven § 5-2 andre ledd bokstav i).

- **ETTERSPØR VEILEDNING
HOS DIN EGEN
ARBEIDSGIVER!**

Erfaringer med veiledning

- «*For meg var det spesielt nyttig å treffe andre nyutdanna i same situasjon.*» Liv Bortne Olsbø
- «*Veiledningen gir trygghet når usikkerheten ellers kan være stor.*» Lill Susann Bratlien
- «*De lærer mye under utdanning nå som ikke vi har som har vært i yrket noen år lærte. De nyutdannede har mye kompetanse som ofte ikke etterspørres. Nyutdannede hever hele kollegiet hvis deres kompetanse brukes riktig.*» Tone Grubben Sæthermoen, mentor

Hva skaper god profesjonell praksis?

- "God praksis er også avhengig av at vi kan bevege oss mellom ulike situasjoner, at vi kan håndtere varierende arbeidsoppgaver, og at vi evner å samarbeide med mennesker som til dels er svært forskjellige fra oss selv både faglig og personlig" (Irgens, 2007:27)

**GOD REISE –
OG LYKKE TIL!**

Kilder:

- Aasen, Wenche og Birkeland, Johanna, (2018). *Lengten etter barnehagekunnskap: Når erfarne assistenter ønsker å bli barnehagelærere*. Nordisk pedagogikk og kritikk, Vol.4
- Ekspertgruppen om barnehagelærerrollen - <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/barnehagelarerrollen-i-et-profesjonsperspektiv--et-kunnskapsgrunnlag/id2621274/>
- MAFAL-prosjektet: <https://www.hivolda.no/Forsking/Forskingsprosjekt/mafal>
- Nasjonale rammer for veiledning av nyutdannede: <https://www.regjeringen.no/contentassets/0081e41fad994cfdbb4e0364a2eb8f65/veiledning-av-nyutdannede-nytilsatte-larere-i-barnehage-og-skole.pdf>
- Nasjonal veileder: <https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/veiledning-av-nyutdannede/hvordan-kan-det-gjennomfores/>

Kontaktadresse:

Solveig F. Aasen

Høgskolen i Innlandet

Institutt for lærerutdanning og pedagogikk, Hamar

2318 Hamar

Tlf.: 62517744

Mobil: 95914613

solveig.aasen@inn.no